

Turniketo naudojimo taisyklės

Kur taikomas turniketas?

Turniketas – tai pramoniniu būdu pagamintas arteriniam kraujavimui galūnėse stabdyti skirtas prietaisas, maunamas ant rankos ar kojos ir veržiamas tol, kol nustoja kraujuoti iš galūnės žaizdos. Jis naudojamas kaip pagrindinė gelbėjimo priemonė smarkiai kraujuojant iš žaizdos, kai išorinio kraujavimo nepavyksta sustabdyti spaudžiamuoju tvarsčiu (standartiniais būdais). Turniketą galima naudoti ir tada, kai taikyti standartinių būdų neįmanoma, pvz., kai yra itin daug sužeistųjų. Turniketo konstrukcija leidžia valdyti jį viena ranka, sužeistasis gali jį užsidėti pats, be kitų pagalbos per 10-30 sekundžių. Ši priemonė dažnai išgelbsti gyvybes iki atvykstant profesionaliai medicinos pagalbai.

Naudojimo taisyklės

Turniketo naudojimo instrukcija skiriasi priklausomai nuo jo konstrukcijos, tačiau bendrosios taisyklės yra nekintamos:

- turniketas dedamas 5–8 cm. virš žaizdos, bet ne ant sąnario;
- vieta po turniketu atlaisvinama nuo kietų daiktų (ištuštinama kišenė, pašalinamos grandinėlės, raiščiai ir t.t.);
- turniketas suveržiamas iki kraujotakos sustabdymo, sukant jo rankenėlę (lazdelę), kol kraujavimas sustos ir pulsas galūnėje nebus apčiuopiamas;
- nepavykus sustabdyti kraujavimo vienu turniketu, aukščiau pirmojo uždedamas antrasis turniketas;
- turniketo uždėjimo laikas būtinai nurodomas lydinčiuose dokumentuose, arba tiesiogiai ant turniketo (jeigu numatyta turniketo konstrukcijoje);
- draudžiama ant turniketo dėti raiščius ar kitus įtvarus;
- draudžiama atlaisvinti arba nuiminėti turniketą visiems, išskyrus medicinos personalą.

Parengė Vida Dubinskienė,
Sveikatos mokymo skyriaus sveikatos edukologė,
Sveikatos mokymo ir ligų prevencijos centras